

quantum ad penam. Volens etiam penas purgatorii
euadere a largitione elemosinarum se non elonget. et lasa-
rum mendicantem recipe in domum suam non recuset. quem
si ille diues in inferno positus recepisset saluus esse po-
tuisset. Nam dicit thobias. Elemosina ab omni peccato
et a morte liberat et non patitur animam ire in tenebras
ei. 2 de. iiii. Item ante omnia talis sequatur doctrinam sancti
pauli ad romanos. xii. Obsecro vos ut exhibeatis cor-
pora vestra hostiam viventem sanctam deo placentem. Que
hostia tunc deo offertur quando pura conscientia studue-
rimus vicia extirpare. passionem et concupiscentias refre-
nare. sensus exteriores ab illicitis depellendo. asperita-
te vite in ieiuniis et orationibus vigiliis lectis sternis du-
ris vestibulis et aliis afflictionibus corporalibus nos ex-
ercendo. De qua sancta hostia corporis nostri dicit gre-
gorius in fine dialogi. Confitemur in lacrimis duriciam
mentis. formemus proximis nostris gratiam benignita-
tis. Et fidenter dico quia salutari hostia scilicet corporis
christi post mortem non indigebimus si ante mortem
deo hostia ipsi fuerimus. Non minime imo etiam maxime
pro penis purgatorii valent indulgentie vere a roma-
nis pontificibus et aliis auctoritate habentibus concessae
de quibus ad presens supersedeo. et solent a theolo-
gis super. iiii. libro di. xx. tractari.

In calce // **E**matio actoris huius tractatus.
huius scripture cupiens de penuria paupertatis
mee beniuolis lectoribus per modum planctus et medi-
cine aliquid inferre. dicere mihi videor cum apostolo ad
romanos. ix. Veritatem dico in christo iesu domino no-
stro. non mentior testimonium mihi perhibente consci-
entia mea in spiritu sancto. quoniam tristitia est mihi ma-
gna et continuus dolor cordi meo. Et iste quidem de-
plangebatur auersione iudeorum a fide christi quam recipe

recusabant inherentes legalibz ceremoniis moysi que christo pferebant. Unde et postea dicit. Cecitas expte atigit in israhel. In nostra vero seculi etate grandis cecitas in innumerabili multitudie christianoz atigit qui heu bestiis bestialiores reperiunt. non tamen de omnibus hoc volo intelligi. De em bestie sibiipsis de futuris prouident damna pcauentes et comoda prosequentes. vt patet in formicis. in gruibz. in aucis silue stribus. que appropinqte hyemis asperitate. aut loca frigida declinat. aut in spelucis et cauernis sibi cibos colligunt. hoc ex instinctu nature. Homines rōnales hiemis penas futuras aut eternas aut acerbissimas temporales non ignorantes apertis oculis nihil prospicere volūt ad eas pcauendas. putantes sibi solū fidei nom sufficere ad salutem. De quibus dicit paulus. Confitentur se nosse deū. factis aut non. Ilegimus de sancto hieronimo ipso teste. cū litteris secularibus nimis intentus esset et reqlitus esset in plagis quis esset. respondit christianus sum. Et audiuit mentiris. cicezorianus es. non christianz. Et grauius flagellatus abiurauit se in antea litteras tales legere nolle. **O** vltimam iam multos christianos atingeret inqz. responderi posset non christianam estis sed pagani. Repiunt enim multi quoz ouersatio parum distat amoribus paganor. nisi q colunt pdola manu facta. Sed pdolatia istam commutauerunt in auariciam. que scdm apostolū est pdolorū seruitus. Et tot colunt pdola quot sunt auaritie genera. licet qlibet pagan2 in vno pdolo stet atentes. Et probabilē mihi videor dicere. Si hodie essent pdola responsa dantia. et mopiam releuantia. diuitias et dignitates conferentia. visuri essem2 quot christianam deo derelicto pdola sequerent. **N**omen veri christianam scdm augustinū est nom iusticie pietatis veritatis hu

*Quis verus
Christianus*

militatis māsuēdinis patientie misericordie castita-
tis et fraterne caritatis. vbi hec non sunt fictē nomen
geritur christiānitatis. Ab opere em̄ solitū est nomen
rebus imponi. vt faber sutor. Ex p̄oribz reuelatōibz
plura colligi possent quō aliter procedit iudiciū dei
aliter hōim. putant̄ em̄ multi tales ap̄d hoīes quales
non sunt apud deū. cuius iudiciū verum est. Qd̄ etiā
in hoc possumus probare. Vulgatissima est reuelatio
facta in vrbe parisiensi. florente tunc sicut et nunc so-
lenm studio. de quodaz celeberrimo doctore. c2 mirā
da fama longe lateq; se diffuderat. vita et doctrina
aspicuo. occasione cui2 celeberris religio carthusiensis
sub c2 habitu gaudeo me vtmā dignū delitescere. su-
prime institutōis sumpsit principia. tempe magistri
brunonis. Hic itaq; doctor rebz hūanis exemptus c2
corpus p̄ triduū in feretro reseruatū corā ocurrentiū
multitudine populor. **p̄**ima die terribili voce clama-
uit. **I**usto dei iudicio accusat2 sum. **S**cda die. **I**usto
dei iudicio iudicat2 sū. **T**ertia die. **I**usto dei iudicio
condempnat2 sum. **E**t quis viuentiū de tā celebri et
glorioso uiro hoc credidisset. nisi diuina voce hoc cla-
ruissz. **V**bi sunt iam isti q̄ dicunt. Sufficit christiano
ad salutem seruare mādata. **Q**uis credere potuit nisi
q̄ iste tā sollemnis doctor seruassz mandata. **S**ed fode
parietez latentem et inueies alia in corde exarata q̄ in
tabulis moysi descripta mādata. **Q**uotiens paulus in
epistolis suis dicit. **Q**ui talia agunt regnum dei non
possidebunt. **C**onstat aut̄ q̄ om̄e mortale peccatū est
contra p̄ceptum diuinū. **E**t quis omnia mortalia dimu-
merare potest. et maxime solo corde cū d̄liberatione
conclusa. etiā si nunq̄ ad lucē prodeunt. **O**lim moyses
inuocauit celum et terraz contra eos quos sciebat de-
serturos deum. vtiq; ad p̄dictam et in testimonium

quia eis penas p̄dixit quas passuri erant pro peccatis.
Armabit em̄ creaturaz in ultionem inimicor̄. Et quis
hodie tam parue exp̄gentie est vt viā dei ignoret. **R**e-
pleta est terra scientia dñi. Et tamē omnes vocati sunt
quor̄ vnus dicit. **N**illam emi. id est ad dominū tendo
per superbiam. habe me a cena excusatum. **A**lter dicit
Yuga boū emi quinq; id est auaricie estibus omnib; **2**
vixib; insisto. **T**ertius dicit. **P**rorem duxi id est vo-
luptatib; carnalib; vaco ideo non possum venire. **I**n
his tribus generibus vicioz pene totus mundus pre-
cipitium patitur. quia crassa nubes carnalium desi-
derioz et terrenaz solitudinū obtenebescere facit
rationem vt videre nequeat quo pergat. **I**ncidimus
enim tempora muliebria in quo homines aspera fugi-
unt. delicata tota intentione querunt. et pro his asse-
quendis etiā dura subire nō metuunt. feliciores vtiq;
si pro eternis deliciis hec subire nō formidarēt. **V**ide-
mus certe quante turbines belloz etiam vsq; ad sang-
uinis effusionem in diuersis mundi partibus crassant̄
pro solis temporalib; aut acquirēdis aut conseruan-
dis. n̄ pro fide catholica tuenda. **I**n quo rogo regno
aut prouincia longo tempore tranquillitas pacis con-
seruatur. **N**ec omnia primordia sua ducunt aut ex su-
perbia aut ex auaricia. intantuz ut columba de archa
emissa id est spūssancti gratia querens in terra locum
ubi pedem figat inuenire nō possit pre nimietate luti
et limi terrenazum passionum. sicut olim tempore noe
Reuera redierūt tempora infausta que fuerunt ante
captiuitatē filioz israhel in babilonia qñ deus plures
misit prophetas ad amonenduz eos ut relictis ydolis
deum patrum suoz sequerent̄. per eos predicens eis
horrendas captiuitates. quas ipsi audire contempserūt
imo deriserunt et in canticum musicum illudentes ver

terunt. ut dicitur Ezech. xxxiii. Insuper et eos occide-
runt. Nam ut dicit psa. c. xxviii. Cum sancti prophete
filii israhel annuntiabant penas futuras. ipsi eos sublan-
nauerunt dicentes. Manda remanda. Expecta reexpecta
Modicum ibi. modicum ibi. Nec si dicerent. Multiplica
precepta. expecta executionem penarum. et tam modicum
ibi sequitur veritatis. Postea tamen per expurgentiam
senserunt veritatem. cum in cathenis ducebantur captiui
Sic nostris etatibus cum multi audiant eternarum penarum
horrendas annuntiationes. nec vident eas et pro ludo eas
deducunt. Sed expectent paululum. et veritas dabit in-
tellectum auditui. Non tamen ideo veritas silentio transeun-
da est licet non grate audiat a multis. Inueniet enim
aliquando sermo diuinus ubi requiescat. Nam dicit sa-
piens quidam dum multas lupa tendit oues predestur
ut unam. Nec mercede carebit relator veritatis. teste
hieronymo qui in quadam epistola ait. Qui ethiopem
inuitat ad balneum et si ingredietur non auferat illi. uel
pecuniam accipit sibi. et licet in illius candore non gau-
deat certe uel in suo lucro letatur. Ita sine dubio qui
inobedientem diuinis sermonibus monet. quis refragan-
tis peccata non tollat. mercedem tamen sibi de ministerio
caritatis acquireret. teste christo qui dicit. luce. x. Si non
fuerit ibi filius pacis pax vestra ad vos reuertetur. **O**
si sanctissimus augustinus iste celeberrimus theologus
viveret. et videret statum currentis temporis. et spe-
cularetur studia humana et presertim in sublimitate
constitutorum tam spiritualium quam secularium. non solum di-
ceret sicut eo viuente dixit. adhuc modicum lumen in
christianis est. Sed forte diceret. pene totum lumen in
christianorum multitudine extinctum est. Et quedam san-
cta que frequenter inextasim rapiebat legitur dixisse
Si sapientissimus in mundo posset considerare quot anime

descendūt quotidie in infernū plus essent q̄ arena ma-
ris, dinumerata et plus q̄ lapilli riparū secus mare. et
infinite anime quasi nix descendunt in infernum. Quis
non tremiscet hec audiens. cum nemo scit si odio an
amore dignus sit. Cui consonat poeta. Facilis descen-
sus auerū. Et seneca. Antiquorū sentētia nihil aliud q̄
facienda et vitanda precepit. et tunc longe meliores
erant hoīes. Postq̄ docti prodierunt boni desierunt
Simplex em̄ et aperta illa veritas in obscurā et soler-
tam scientiā versa est. docemurq̄ disputare nō viuere
Hec ille. Quā verū hoc sit quotidiana hoīm declarāt
studia. Et hoc confirmatur per apostolicā sententiam et
doctrinam. que docet sobrie iuste et pie viuere in hoc
seculo. Non silogisticis disputationibus. aut tabulis
alphoncii seu motibus planetarū totam curā impen-
dere in hoc breui temporis spacio. S; quomodo deo
rationem possemus in districto examine reddere. cum
hec tunc allegare fatuū videatur. Et q̄n procedit ad
penas ignis. tunc om̄is cessat disputatio. Om̄es quot
quot legunt̄ resuscitati. visis penis seculū deseruerunt
et in claustris se absconderūt. penitentiā artā agentes
nobis se in exemplū p̄bentes. s; paucos imitatores ha-
bentes. **Hec rudi stilo** quantum valui non quan-
tum volui scripta certa caritate et qua estimavi verita-
te om̄ib; beniuolis et clariorib; lectorib; humiliter
offerō em̄danda et limitāda. cedere parat; lucidiori
veritati cui non p̄scripsi. Narrans in his plures reuela-
tiones per me lectas. pie credens earū scriptores non
fuisse mentitos. q̄bus similes imo maiores. beatus gre-
gorius papa non timuit ad edificationem hominū in
suo dyalogo enarrare. veniam petens de prolixitate
aut superfluitate. caritate ad hoc me instigante. Pro
quo deus sit benedictus in secula. Amen.